

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

безперервного професійного навчання аудиторів

напрямок: *міжнародні стандарти аудиту*

тема: «Оцінка достатності аудиторських
доказів у процесі виконання завдання з
аудиту фінансової звітності»

Укладач:

Манько Надія Федорівна – сертифікований аудитор України; кандидат економічних наук; доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту Донецького національного університету імені Василя Стуса; директор Аудиторської фірми «Надійність»; практичний досвід розробки та впровадження корпоративних стандартів і аудиторської документації забезпечення виконання аудиторських завдань; експерт ТОВ «НМЦ ГАА».

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ПЛАН ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	5
ЗМІСТ ТЕМ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	6
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	7
ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	7
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	8
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	9

ВСТУП

Місією аудиту є підвищення рівня довіри визначених користувачів до фінансової звітності суб'єкта господарювання, яка була об'єктом аудиту. Зазначене досягається шляхом надання Звіту незалежного аудитора щодо такої фінансової звітності, який містить думку аудитора в основі якої лежить професійне судження аудитора.

Професійне судження аудитора щодо вибору форми думки для відображення у звіті незалежного аудитора в частині відповідності об'єкта аудиту – фінансової звітності – прийнятій концептуальній основі, передбачає належну обґрунтованість формування такого судження. Практика вибору форми аудиторської думки, її обґрунтованості та коректності висловлення зазвичай характеризуються підвищеним ступенем ризиків аудитора, що обумовлено низкою об'єктивних причин, зокрема таких як:

- рівень професійних компетенцій членів команди із виконання завдання;
- недостатня розробленість у теорії аудиту питань, пов'язаних із формуванням доказовості професійного судження;
- відсутність методики оцінки достатності аудиторських доказів, сформованих аудитором для обґрунтування обраної форми думки у звіті незалежного аудитора.

Отже, за таких обставин удосконалення професійних знань аудиторів за презентованою темою обумовлюється перш за все змінами в законодавчій та нормативній базах в Україні, а також необхідністю формування практичного підходу забезпечення доказовості професійного судження в аудиті з метою обґрунтування форми аудиторської думки у звіті незалежного аудитора.

Предмет програми освітнього заходу – система знань про методичні та організаційні засади оцінки доказовості професійного судження в процесі аудиту фінансової звітності.

Метою освітнього заходу є підвищення професійного рівня сертифікованими аудиторами України, розширення та оновлення теоретичних знань, отримання практичних навичок з питань організаційно-методичного забезпечення доказовості професійного судження в аудиті з метою обґрунтування форми аудиторської думки у звіті незалежного аудитора. Це буде мати значну практичну користь для підвищення професійних компетенцій аудиторів, покращення якості виконання завдань з аудиту та підвищення рівня довіри користувачів до аудійованої фінансової звітності.

Відповідно до поставленої мети передбачено виконання таких **завдань освітнього заходу**:

- розглянути сутність понять «аудит», «думка аудитора», «професійне судження аудитора», «достатність аудиторських доказів»;
- проаналізувати чинники, які впливають на професійне судження аудитора та коло питань, які вимагають його застосування в аудиті;
- встановити взаємозв'язок між цілями, діями та професійними судженнями аудитора у процесі виконання завдань з аудиту;
- ідентифікувати інформаційне забезпечення процесу аудиту та систематизувати джерела його формування у розрізі етапів аудиту;
- систематизувати локальні судження аудитора щодо предметів аудиту та визначення суттєвості їх впливу на вибір форми думки у звіті незалежного аудитора
- упорядкувати методичні підходи до оцінки достатності отриманих аудиторських доказів з метою обґрунтування локальних суджень та професійного судження аудитора щодо обраної форми думки у звіті незалежного аудитора;
- узагальнити локальні судження аудитора у процесі формування думки аудитора щодо фінансової звітності.

Загальна тривалість програми освітнього заходу – 8 (вісім) годин, в тому числі 4 (чотири) години лекцій та 4 (чотири) години практичних занять, яка розрахована на 2 календарних дні.

Обсяг програми освітнього заходу складається з 2 (двох) тем:

Тема 1. Організаційні аспекти формування локальних суджень аудитора та їх вплив на форму думки аудитора щодо фінансової звітності.

Тема 2. Методичні аспекти оцінки достатності отриманих аудиторських доказів з метою обґрунтування локальних суджень та професійного судження аудитора щодо обраної форми думки у звіті незалежного аудитора;

1. ПЛАН ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Програма освітнього заходу розрахована на 8 (вісім) годин.

Тривалість освітнього заходу – 8 годин, яка розрахована на 2 календарних дні.

Обсяг програми освітнього заходу – 8 годин, в тому числі 4 години лекцій та 4 годин практичних занять:

(години)

№ теми	Назва теми	Обсяг	Лекції	Практичні заняття
1-й день				
1.	Організаційні аспекти формування локальних суджень аудитора та їх вплив на форму думки аудитора щодо фінансової звітності.	4	2	2
2-й день				
2.	Методичні аспекти оцінки достатності отриманих аудиторських доказів з метою обґрунтування локальних суджень	4	2	2

	та професійного судження аудитора щодо обраної форми думки у звіті незалежного аудитора			
Всього тривалість освітнього заходу		8	4	4

2. ЗМІСТ ТЕМ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Тема 1. Організаційні аспекти формування локальних суджень аудитора та їх вплив на форму думки аудитора щодо фінансової звітності.

Обґрунтування пріоритетного характеру категорії професійного судження в аудиті. Зміст, сутність, взаємозв'язок категорій «думка аудитора» і «професійне судження аудитора» та їх місце в процесі аудиту. Чинники, які впливають на професійне судження аудитора. Рішення, у процесі прийняття яких зумовлена потреба застосування професійного судження. Професійне судження аудитора в процесі оцінки стану досягнення загальних цілей аудиту. Організаційні аспекти формування доказовості професійного судження в аудиті. Взаємозв'язок між цілями, діями та судженнями аудитора в процесі аудиту. Професійне судження щодо обрання інформаційних джерел отримання аудиторських доказів та їх систематизації за етапами аудиту. Критерії оцінки зібраної інформації у процесі аудиту.

Тема 2. Методичні аспекти оцінки достатності отриманих аудиторських доказів з метою обґрунтування локальних суджень та професійного судження аудитора щодо обраної форми думки у звіті незалежного аудитора

Предмети дослідження, відносно яких аудитор повинен сформулювати локальні судження та зафіксувати їх у робочих документах у вигляді проміжних висновків. Професійне судження при здійсненні поточної оцінки достатності та надійності аудиторських доказів. Умови, дотримання яких

забезпечує доказовість професійного судження на етапах аудиту та процес його документування. Модель процесу формування професійного судження щодо впливу локальних суджень аудитора на вибір форми аудиторської думки, щодо фінансової звітності. Політики та процедури оцінки достатності зібраних доказів з метою обґрунтування професійного судження аудитора щодо обраної форми думки у звіті незалежного аудитора. Вплив достатності зібраних аудиторських доказів на вибір форми думки аудитора.

Аудиторська документація фіксування локальних суджень аудитора та процес їх узагальнення.

3. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Методичне забезпечення Програми освітнього заходу включає:

- навчально-методичний посібник, який містить: опорний конспект лекцій за темами освітнього заходу;
- презентаційний матеріал.

4. ФОРМИ ТА МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Дана Програма буде проводитись:

- в очної формі в навчальній аудиторії або
- в дистанційній формі в онлайн-режимі з застосуванням платформи ZOOM.

Форма проведення освітнього заходу залежить від узгодженої політики й рішень Президента, Уряду та Верховної Ради щодо проведення необхідних соціально-економічних заходів пов'язаних з воєнним станом в Україні

Місце проведення освітнього заходу:

- при очній формі в навчальній аудиторії – м. Запоріжжя, інших регіони України з урахуванням заявок поданих аудиторами щодо обраної теми освітнього заходу.
- в дистанційній формі – м. Запоріжжя, із застосуванням платформи ZOOM.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

За наслідками участі в освітньому заході аудитори повинні **знати:**

- концептуальні засади формування професійного судження в аудиті;
- джерела отримання аудиторських доказів в розрізі етапів аудиту;
- коло питань, вирішення яких потребує застосування професійного судження аудитора;
- процес обґрунтування обраної форми думки у звіті незалежного аудитора;
- предмети аудиту відносно яких аудитор повинен сформулювати локальні судження;

За наслідками участі в освітньому заході аудитори повинні **вміти:**

- застосовувати доречні положення МСА у процесі формування професійного судження та складання звіту незалежного аудитора;
- застосовувати критерії оцінки досягнення обґрунтованої впевненості щодо відсутності у фінансовій звітності в цілому суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки під час формування професійної думки аудитора щодо фінансового стану суб'єкта господарювання;

- проводити оцінку достатності доказів з метою обґрунтування доказовості сформованого професійного судження;
- оцінити вплив локальних суджень на форму думки аудитора;
- документувати професійні судження сформовані аудитором у процесі аудиту.
- проводити узагальнення проміжних висновків (локальних суджень) у процесі виконання завдання для цілей підготовки змісту звіту незалежного аудитора;

Аудитори в процесі навчання отримують теоретичні знання та практичні навички для застосування професійного судження при виконанні аудиту фінансової звітності. Отримані навички поглиблюють знання щодо застосування МСА у процесі аудиту та покращають якість завдань з аудиту

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Манько Н. Ф. Організаційні засади застосування професійного судження в аудиті : монографія. Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2021. -288 с
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2016-2017 років / пер. з англ. Київ: Аудиторська палата України / «Видавництво «Фенікс», 2018. Ч. 1. 1141 с.
3. Пожарицька І. М. Професійне судження в аудиті: теорія і практика: монографія. Сімферополь : ВД «Аріал», 2013. 356 с.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258 – VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

6. Проскуріна Н. М. Процедурне забезпечення аудиту. Теорія та практика: монографія. Київ: Інформ.-аналіт. агентство, 2011. 739 с.

7. Разборська О. О., Лесік Л. С. Формування професійного судження в сфері бухгалтерського обліку та аудиторської практики. Фінанси, облік, банки: Науковий журнал. 2019. №1(24). С. 158-168.

8. Редько О. Ю. Аудит в Україні. Морфологія: монографія. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. Агентство», 2008. 493 с.